KS - konsult, Kostra og Telemarksforskning

KOSTRA- og effektivitetsanalyse – Hustadvika kommune 2022

- Vi har utarbeidet en KOSTRA- og effektivitetsanalyse som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser, dvs. vi tar hensyn til både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå (målt som korrigerte frie inntekter).
- Våre beregninger viser at Hustadvika kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på 42,0 mill. kr i 2022. Da er det ikke hensyntatt verken for at kommunen hadde et *høyere beregnet utgiftsbehov enn «gjennomsnittskommunen» (ca. 4 prosent i 2022), eller at kommunen hadde et inntektsnivå som lå ca. 1 prosent under landsgjennomsnittet (tilsvarende om lag 9,2 mill. kr).*
- ***Beregningene viser at Hustadvika kommune samlet sett hadde merutgifter på 13,8 mill. kr i forhold til kommunens «normerte og inntektsjusterte utgiftsnivå» i 2022.***

Oppsummering KOSTRA- og effektivitetsanalyse. Hustadvika kommune 2022. Kilde: KOSTRA/KDD, beregninger ved TF

Tjenesteområde	Mer-/mindreforbruk 2022 (mill. kr) sammenlignet med		
	Landsgjennom-snittet	«Normert nivå»	«Normert og inntektsjustert nivå»
Barnehage	3,5	3,0	4,5
Administrasjon	-1,7	-1,7	-0,9
Landbruk	0,1	-2,4	-2,3
Grunnskole	41,8	23,0	25,3
Pleie og omsorg	28,2	8,6	11,8
Kommunehelse	-3,2	-7,1	-6,6
Barnevern	-6,4	-8,6	-8,2
Sosialtjeneste	-20,3	-10,2	-9,7
Sum	**42,0**	**4,6**	**13,8**

Telemarksforsking

Mer og mindreutgift 2022

Denne plansjen over viser mer-/mindreutgift for Hustadvika kommune sammenlignet med landsgjennomsnittet samlet per tjenesteområde. Vi ser her at når vi tar hensyn til både geografisk plassering, befolkning osv, samt til vårt inntektsnivå bruker vi 13,8 mill. kroner mer enn landsgjennomsnittet. Dette er en reduksjon fra 2021 da kommunen brukte 29,5 millioner mer enn landsgjennomsnittet. Med andre ord, mer enn vi har råd til utfra løpende inntekter hvert år. Vi ser også at det er på grunnskole og pleie omsorg vi bruker betydelig mer enn andre kommuner.

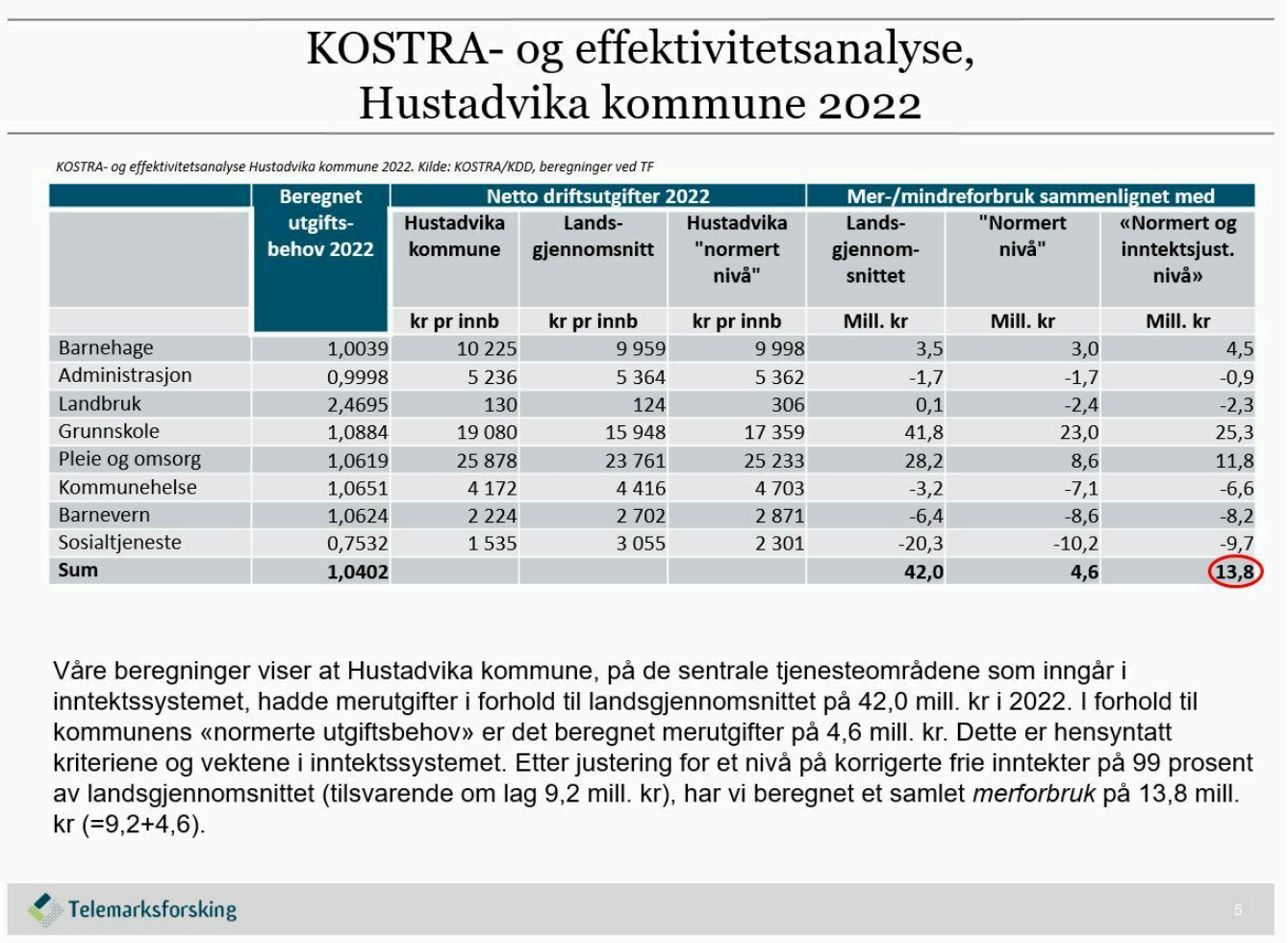

KOSTRA- og effektivitetsanalyse, Hustadvika kommune 2022

KOSTRA- og effektivitetsanalyse Hustadvika kommune 2022. Kilde: KOSTRA/KDD, beregninger ved TF

	Beregnet utgifts-behov 2022	Netto driftsutgifter 2022			Mer-/mindreforbruk sammenlignet med		
		Hustadvika kommune	Lands-gjennomsnitt	Hustadvika "normert nivå"	Lands-gjennom-snittet	"Normert nivå"	«Normert og inntektsjust. nivå»
		kr pr innb	kr pr innb	kr pr innb	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr
Barnehage	1,0039	10 225	9 959	9 998	3,5	3,0	4,5
Administrasjon	0,9998	5 236	5 364	5 362	-1,7	-1,7	-0,9
Landbruk	2,4695	130	124	306	0,1	-2,4	-2,3
Grunnskole	1,0884	19 080	15 948	17 359	41,8	23,0	25,3
Pleie og omsorg	1,0619	25 878	23 761	25 233	28,2	8,6	11,8
Kommunehelse	1,0651	4 172	4 416	4 703	-3,2	-7,1	-6,6
Barnevern	1,0624	2 224	2 702	2 871	-6,4	-8,6	-8,2
Sosialtjeneste	0,7532	1 535	3 055	2 301	-20,3	-10,2	-9,7
Sum	**1,0402**				**42,0**	**4,6**	**13,8**

Våre beregninger viser at Hustadvika kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på 42,0 mill. kr i 2022. I forhold til kommunens «normerte utgiftsbehov» er det beregnet merutgifter på 4,6 mill. kr. Dette er hensyntatt kriteriene og vektene i inntektssystemet. Etter justering for et nivå på korrigerte frie inntekter på 99 prosent av landsgjennomsnittet (tilsvarende om lag 9,2 mill. kr), har vi beregnet et samlet *merforbruk* på 13,8 mill. kr (=9,2+4,6).

Telemarksforsking 5

Netto driftsutgifter per innbygger 2022

Denne plansjen viser mye det samme som plansjen over, men her vises også utgiftene per innbygger. Likevel slik at når vi oppsummerer for hele kommunen blir resultatet det samme som over.

Et eksempel fra pleie og omsorg: Myndighetene mener vi etter kriterier og vekter i inntektssystemet bør bruke 25 233 per innbygger. Men siden Hustadvika kommune er en lavinntektskommune så bør vi bruker mindre enn dette. Vi brukte 25 878 kroner pr innbygger.

Når det gjelder Grunnskole viser tabellen at landssnittet bruker 15 948 kroner per innbygger. Vi bruker 19 080 kroner per innbygger til grunnskole. Vi ligger altså betydelig over og "merforbruket" utgjør 25,3 mill. kroner. Dette er en nedgang fra 28,8 mill. i merforbruk på skole i 2021.

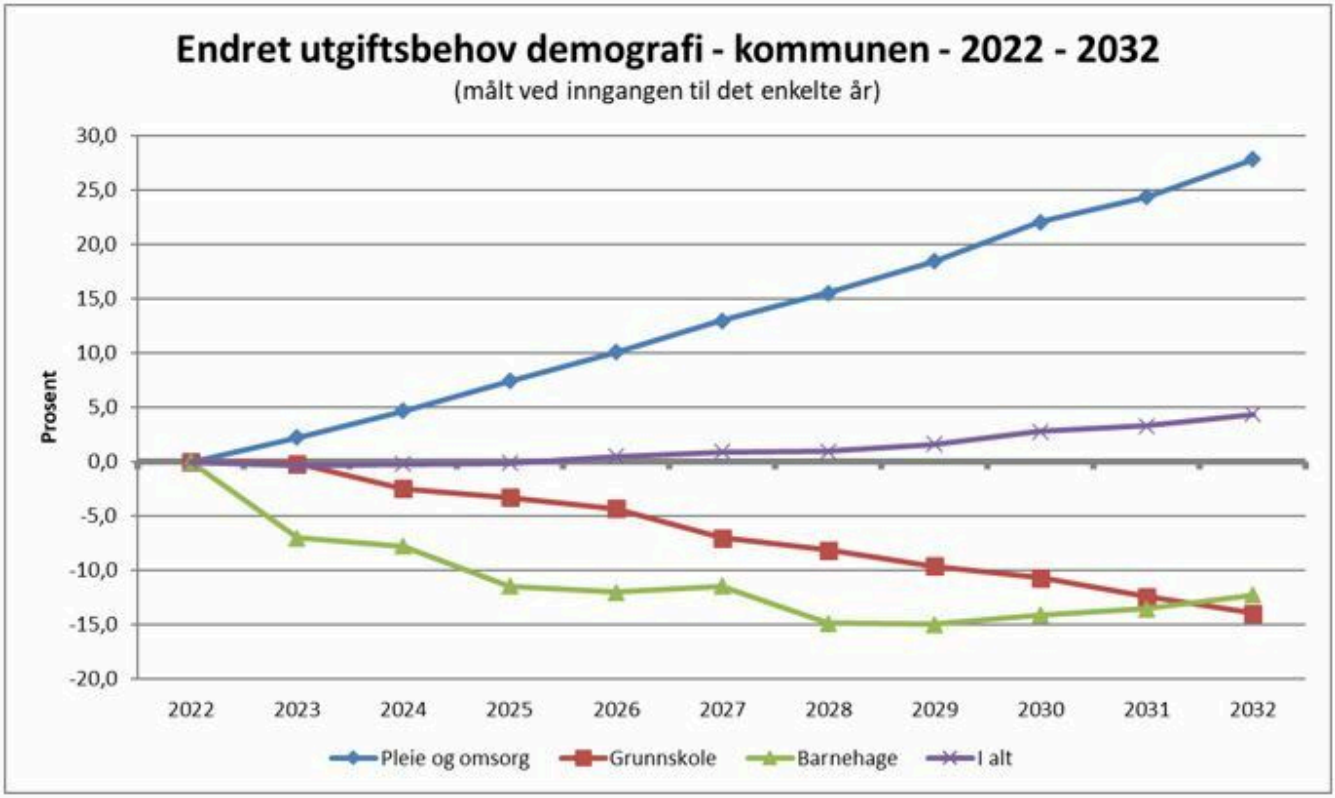

Denne plansjen viser de utfordringer endring i demografien vil gi kommunen i årene fremover. Denne økonomiplanen har startet arbeid med å tilpasse budsjettene til dagens utvikling. Det på går nå et arbeid med å utarbeide plan for Helse og velferd og plan for oppvekst. Disse planene vil gi føringer på ytterligere tiltak på disse områdene for å møte fremtiden.

Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

(2022 kroner og endring fra 1.1.2022)

Endring utgiftsbehov per 1.	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern	SUM HUSTADVIKA
2023	7 994	-472	-10 854	-15	461	-525	-3 411
2024	8 732	-5 976	-1 206	162	292	-803	1 202
2025	9 970	-2 202	-5 760	-165	233	-703	1 373
2026	9 422	-2 673	-816	-150	231	-505	5 509
2027	10 488	-7 076	816	-81	306	-615	3 839
2028	9 057	-2 988	-5 248	-141	346	-553	472
2029	10 524	-3 931	-203	-53	206	-430	6 113
2030	12 906	-2 831	1 339	-185	328	-269	11 288
2031	8 280	-4 560	880	14	212	-398	4 428
2032	12 305	-3 931	2 027	-246	409	-233	10 331
Sum 2022-2031	**99 677**	**-36 640**	**-19 026**	**-858**	**3 025**	**-5 033**	**41 144**

Denne plansjen viser tallmessig de utfordringer kommunen vil møte i årene som kommer helt fram til 2032. Hustadvika kommune vil få et økt kostnadsbehov på nesten 91 millioner innenfor helse (2024-2032). Dette er ganske i tråd med tallene lagt fram i kommunens helse og velferdsplan. Det er forventet at kommunen vil få tilført midler ganske likt kostnadsbehovet. Kommunen vil derfor få ca. 41. mill. kroner til å ekstra midler for å dekke demografiendringene. Kommunen må derfor flytte 59 mill. kroner fra andre tjenester til helse.

Kostnadsbehovet for skole vil bli 36,6 mill. mindre i 2032 enn det er i dag. For barnehage vil kostnadsnivået bli 19 mill. lavere. For å komme på normert nivå på grunnskole så må kommunen bruke 61,9 mill. kroner mindre i 2023 enn hva den gjorde i 2022. Merforbruket på 25,3 pluss mindre utgiftsbehov på 36,6 mill.